

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ
НА ОБЩИНА ВЕНЕЦ
ЗА ПЕРИОДА 2023-2027 ГОДИНА

Март, 2023г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ВЪВЕДЕНИЕ	3
2. ОСНОВАНИЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ	4
3. НОРМАТИВНА БАЗА	5
4. ОБЩ ПРОФИЛ НА ОБЩИНА ВЕНЕЦ.....	11
4.1. ГЕОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА	11
4.2. НАСЕЛЕНИЕ	13
4.3. СГРАДЕН ФОНД.....	14
4.4. ПРОМИШЛЕНОСТ	15
4.5. ТРАНСПОРТНА ИНФРАСТРУКТУРА	17
5. ПОЛИТИКА ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ.....	18
6. СЪСТОЯНИЕ НА ЕНЕРГИЙНОТО ПОТРЕБЛЕНИЕ	19
6.1. РЕАЛИЗИРАНИ ПРОЕКТИ ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ	21
6.2. ИЗВЪРШЕНИ ОБСЛЕДВАНИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ	22
6.3. ПРЕДСТОЯЩИ ПРОЕКТИ ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ	22
7. ЦЕЛИ И ПОТЕНЦИАЛ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПРОЕКТИ ПО ЕЕ.....	24
7.1. ЦЕЛИ	24
7.2. ПОТЕНЦИАЛ:.....	25
8. ПРИОРИТЕТИ, ОБХВАТ И ОЧАКВАНИ ЕФЕКТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА „ПРОГРАМАТА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ОБЩИНА ВЕНЕЦ 2023 - 2027 Г”	26
8.1. ПРИОРИТЕТИ	26
8.2. ОБХВАТ НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ	29
8.3. ОЧАКВАНИ ЕФЕКТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ОБЩИНА ВЕНЕЦ.....	30
9. ЕТАПИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ	33
10. ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ.....	33
11. НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА ЗА ЕЕ И ПЛАНА ЗА ЕЕ.....	35
12. ОЦЕНКА НА РЕЗУЛТАТИТЕ.....	35
13. ОТЧЕТ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО	37
14. ЗАКЛЮЧЕНИЕ	37

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Терминът „енергийна ефективност“ представлява съотношението между изходното количество производителност, услуга, стока или енергия и вложеното количество енергия. Необходимостта от подобряване на енергийната ефективност в РБългария е един от основните приоритети на българското правителство. България разполага със значителен потенциал за реализация на мерки по енергийна ефективност. Повишаването на енергийната ефективност ще допринесе за ограничаване на емисиите от въглероден диоксид и други парникови газове и съответно ще спомогне за предотвратяване на изменението на климата.

Намаляването на потреблението и загубите на енергия имат все по-голямо значение за ЕС. През 2007 г. лидерите на ЕС си поставиха за цел да намалят годишното потребление на енергия в рамките на ЕС с 20% до 2020 г. През 2018 г., като част от пакета „Чиста енергия за всички европейци“, беше поставена нова цел за намаляване на потреблението на енергия с най-малко 32,5% до 2030 г. Мерките за повишаване на енергийната ефективност все по-често се разглеждат като средство не само за постигане на устойчиви енергийни доставки, намаляване на емисиите на парникови газове, повишаване на сигурността на доставките и намаляване на разходите за внос, но и за увеличаване на конкурентоспособността на ЕС. По тази причина енергийната ефективност е стратегически приоритет за енергийния съюз и ЕС поддържа принципа „енергийната ефективност на първо място“.

България насочва усилията си към постигане на енергийни спестявания в крайното енергийно потребление, съсредоточавайки се върху:

- подобряване на енергийните характеристики на сградите
- производството, преноса и разпределението на енергия - повишаване и подобряване на енергийната сигурност на страната чрез намаляване на зависимостта от внос на енергия;
- намаляване разходите за енергия на бизнеса и домакинствата;
- създаване на повече работни места;
- подобряване качеството на въздуха и намаляване въглеродните емисии
- повишаване качеството на живот на гражданите.

Повишаването на енергийната ефективност е един от основните инструменти, които водят до постигането на заложените цели на държавната политика в областта на икономиката и енергетиката не само на национално ниво, но и на местно. Общините, като консуматори на енергия, имат съществена роля в развитието на енергийната ефективност чрез изпълнението на заложените в плановете, програми и проекти енергоспестяващи мерки за намаляване на енергийната консумация.

Реализацията на общинските програми за енергийна ефективност води до:

- намаляване на зависимостта на общините от доставка на енергия и енергоносители;
- намаляване разходите за енергия и съответно повишаване на жизнения стандарт и качеството на живот;
- повишаване конкурентоспособността на местната икономика;

- откриване на иновативни производства и нови работни места;
- ограничаване на негативното въздействие върху околната среда и климата.

Изготвянето на общински програми за енергийна ефективност е задължителна част от държавната политика по енергийна ефективност и налага участието на съответните регионални и местни структури. Общинските програми за енергийна ефективност целят да се намали нивото на енергопотребление в обектите - общинска собственост (сгради, инсталации, улично осветление и др.), като по този начин да се даде пример на населението и бизнеса с оглед генериране икономия на енергия в бита и индустрията.

Настоящата програма е структурирана съгласно Указанията на Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР) за разработване на планове/програми за енергийна ефективност.

2. ОСНОВАНИЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ

Въвеждането на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност в българското законодателство със сега действащия Закон за енергийната ефективност (ЗЕЕ) предвижда в т. 18 от преамбюлната си част, че държавите-членки следва да насърчават общините и другите публични органи да приемат интегрирани и насочени към устойчиво развитие планове за енергийна ефективност с ясни цели.

При изпълнение на гореизложеното и във връзка със задължителната сертификация на сградния фонд в България и изискванията на Закона за енергийна ефективност, е необходимо всеки държавен и общински обект да вземе необходимите енергийни мерки - енергиен одит и последващи от него мерки, като за обектите с разгъната застроена площ (РЗП) над 250 m², законовите условия са императивни.

Общинската програма за енергийна ефективност, съответстваща на изискванията на Директивата и на ЗЕЕ цели:

- реализацията на дейности и мерки за повишаване на енергийната ефективност съответствие с Интегрирания план в областта на енергетиката и климата 2021 - 2030г., водещи до икономии на енергия не само в крайното, но и в първичното потребление на енергия;

- въвеждане на допълнително изискване, освен енергийната ефективност на сградния фонд на общините, да се повиши и енергийната ефективност на уличното осветление (за общини с население над 20 000 души).

По силата на чл. 12, ал. 1 - ал. 3 от ЗЕЕ държавната политика в областта на енергийната ефективност се изпълнява от всички държавни и местни органи, като за целта тези органи разработват и приемат програми по енергийна ефективност, съответстващи на целите, заложи в:

1. Стратегия за устойчиво енергийно развитие на Република България до 2030 година с хоризонт до 2050 година (проект одобрен от МС и очаква гласуване в парламента)
2. Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021-2030
3. Националния план за сгради с близко до нулево потребление на енергия,

4. Националният план за подобряване на енергийните характеристики на отопляваните и/или охлаждаемите сгради - държавна собственост, използвани от държавната администрация

5. Националната дългосрочна програма за насърчаване на инвестиции за изпълнение на мерки за подобряване на енергийните характеристики на сградите от обществените и частния национален жилищен и търговски сграден фонд.

Програмите по енергийна ефективност се разработват при отчитане на стратегическите цели и приоритети на регионалните планове за развитие на съответните райони, изготвени на основание чл. 4, ал. 3 от Закона за регионалното развитие, както и въз основа на перспективите за устойчиво икономическо развитие на съответните райони за икономическо планиране.

По аргумент от чл. 12, ал. 4 от ЗЕЕ, средствата за изпълнение на програмите по енергийна ефективност се осигуряват в рамките на бюджетите на държавните органи и на общините.

3. НОРМАТИВНА БАЗА

През декември 2018г. изменената Директива за енергийна ефективност (ЕС 2018/2002) влезе в сила, като актуализира някои специфични разпоредби от директивата от 2012г. (27/2012/ЕС) и въвежда различни нови елементи. Преди всичко се установи водещата цел на ЕС за енергийна ефективност за 2030г. от най-малко 32,5%, с клауза за възможно преразглеждане нагоре до 2023г. Целта от 32,5% се превръща в крайно потребление на енергия от 956 Мтое и/или потребление на първична енергия от 1 273 Мтое в ЕС до 2030г.

През юли 2021г. Комисията прие предложението си за преработка на Директивата за енергийна ефективност като част от пакета на Европейския зелен пакт , който съдържа законодателни предложения за постигане на целта на ЕС за най-малко 55% намаляване на емисиите на парникови газове до 2030 г.

Преработената директива предлага повишена и обвързваща цел на ЕС за енергийна ефективност от 9% през 2030г. в сравнение с прогнозите на референтния сценарий за 2020г. (съответно 787 Мтое в крайното и 1 023 Мтое в първичното потребление на енергия). Това съответства на намаление от 36% за крайното потребление на енергия и 39% за потреблението на първична енергия до 2030г. в сравнение с референтния сценарий от 2007г. Националните приноси към общата цел на ЕС ще останат индикативни, но трябва да се основават на формула, съчетаваща определени критерии, отразяващи националните обстоятелства, като енергийна интензивност, брутен вътрешен продукт на глава от населението и потенциал за спестяване на енергия, за да допълнят фиксираните нива на намаляване на енергията.

През май 2022г., в контекста на плана REPowerEU, Комисията предложи **увеличение на обвързващата цел на ЕС за енергийна ефективност от 9% на 13%** в сравнение с референтния сценарий за 2020г. (съответно 750 Мтое в крайното и 980 Мтое в първичното потребление на енергия). Преговорите по предложението в момента

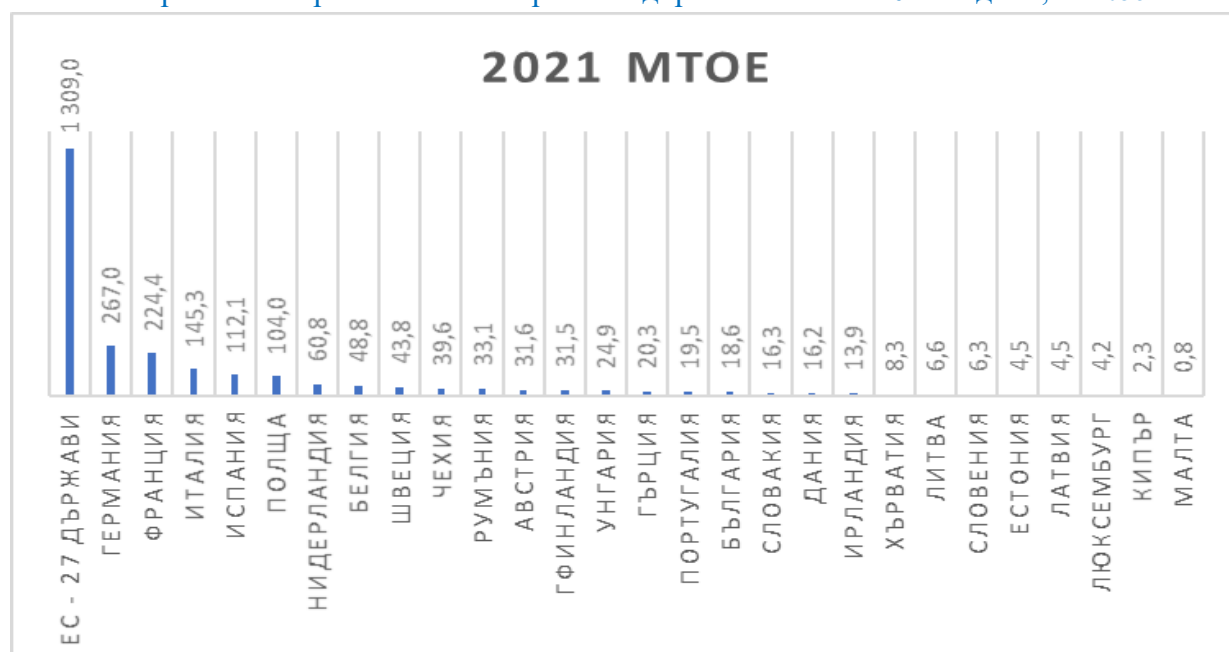

продължават в Съвета и Европейския парламент чрез обикновената законодателна процедура. След като законодателното предложение бъде прието, ще се прилагат новите цели за енергийна ефективност за 2030 г.

Кризата с COVID-19 засегна значително икономиката на ЕС и доведе до намаляване на потреблението на енергия през 2020г. и последващо увеличение през 2021г. Според последните данни на Евростат за 2021г. първичното потребление на енергия в ЕС е в размер на 1 309 Мтое, а крайното потребление на енергия е 968 Мтое, което е по-ниска стойност от пред епидемичните години и над целевото ниво за ЕС за 2021г.

През ноември 2022г. Комисията публикува доклад за постигането на целите за енергийна ефективност за 2020г., който анализира информацията, предоставена от държавите от ЕС в техните доклади, и го допълва с данни на Евростат. Освен това той анализира оценката на националните дългосрочни стратегии за обновяване и отчетите за оптимални разходи, представени от държавите от ЕС на Комисията. До голяма степен поради влиянието на пандемията от COVID-19 целите както за първичното, така и за крайното потребление на енергия са преизпълнени през 2020 г.

Първично потребление на енергия по държави в ЕС за 2021 година, в Мтое

Директиви на Европейския съюз за енергийна ефективност

Европейското право в областта на енергийната ефективност включва седем директиви и девет регламента, които са транспонирани в българското законодателство в Закона за енергийната ефективност. Две от директивите са тясно свързани с енергийния мениджмънт в общините - Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите и Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност.

Директива 2010/31/ЕС на Европейският парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите

Целта на Директивата е да се подобрят енергийните характеристики на сградите в рамките на държавите-членки на Европейския съюз, като се вземат предвид външните климатични и местни условия, както и изискванията за параметрите на вътрешния въздух при стриктно спазване на съотношението „разходи- ефективност“.

Директивата въвежда изискване за привеждане на съществуващия сграден фонд в държавите - членки до „сгради с близко до нулево потребление на енергия“.

След преглед на нейното прилагане Директива 2010/31/ЕС беше изменена през 2018г. с Директива (ЕС) 2018/844. Основната цел бе да се ускори икономически ефективното обновяване на съществуващите сгради и да се насърчи използването на интелигентни технологии в сградите.

Директива 2012/27/ЕС на Европейският парламент Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност

Основната цел на тази Директива е да допринесе за постигане на целите на Европейския съюз за повишаване на енергийната ефективност в крайното енергийно потребление на държавите-членки до 31 декември 2020 г. с 20% чрез:

- изготвяне на национална дългосрочна стратегия за саниране на обществения и частен сграден фонд;
- задължително реновиране на 3% годишно от пълната разгъната застроена площ (РЗП) на държавните сгради над 250кв.м, а за общинските сгради това е пожелателно;
- въвеждане на схеми за задължения за енергийната ефективност, осигуряващи изпълнението на националната цел за енергийни спестявания от страна на т.нар. „задължени лица - търговци с енергия“, между които тази цел се разпределя като индивидуални цели за енергийни спестявания, подлежащи на изпълнение чрез:
 - сключване на договори за реализация на енергийно-ефективни услуги при крайните клиенти на енергия;
 - внасяне на парични средства от страна на търговците с енергия в специализирани фондове за енергийна ефективност;
 - прехвърляне на енергийни спестявания.
 - насърчаване използването на т.нар. „ЕСКО модел“, представляващ финансова схема за насърчаване реализацията на енергоспестяващи мерки при крайните клиенти на енергия чрез реализацията на договори с гарантиран резултат;
 - въвеждане на система за управление по енергийна ефективност (енергиен мениджмънт), включително енергийни обследвания, като част от прилагането на програмата по енергийна ефективност от публичните органи и органите на местната власт и местното самоуправление.

Българско законодателство

Стратегическа визия за развитието на електроенергийния сектор в Република България 2023-2053 г.

Стратегическа визия на Република България има следните приоритети На първо място България следва да остане лидер в производството и износа на електроенергия в региона. Защитата на националната и енергийната сигурност, както и устойчивото използване на местните енергийни ресурси също са сред основните приоритети в документа. Реализирането на предвидените в стратегията политики и проекти трябва да съдейства за постигане на европейските цели за декарбонизация и повишаване на енергийната ефективност.

Визията е одобрена от Министерски съвет, но подлежи на гласуване в Народното събрание.

Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021 - 2030 г.

В съответствие с приоритетите на ЕС за повишаване на енергийната ефективност България поставя енергийната ефективност на първо място, предвид значението ѝ за подобряване на енергийната сигурност на страната чрез намаляване на зависимостта от внос на енергия, за намаляване разходите за енергия на бизнеса и домакинствата, за създаване на повече работни места, за подобряване качеството на въздуха и за намаляване емисиите на ПГ и повишаване качеството на живот на гражданите.

В тази връзка са определени национални цели за постигане:

- 27,89% намаление на потреблението на първична енергия
- 31,67% намаление на крайното потребление на енергия до 2030 г., спрямо референтния сценарий PRIMES 2007 г.

Препоръката на ЕК за разработване на повече политики и мерки в тази област също беше взета под внимание, като България поставя акцент върху алтернативните политики и мерки за насърчаване на енергийната ефективност. Такива мерки включват финансови стимули за изпълнението на проекти за енергийна ефективност, насърчаването на договори с гарантиран резултат (ЕСКО 19 договори) и обновяването на съществуващия сграден фонд, с оглед увеличаване на броя на сградите с близко до нулево потребление на енергия.

Закон за енергийната ефективност

Съгласно чл. 14 от ЗЕЕ, за подпомагане изпълнението на националната цел за енергийна ефективност се въвежда схема за задължения за енергийни спестявания, която да осигури постигането на обща кумулативна цел за спестена енергия при крайното потребление на енергия до 31 декември 2020 г.

Общата кумулативна цел за енергийни спестявания обхваща периода 2014-2020г. и се определя като натрупване на нови енергийни спестявания от минимум 1,5 на сто годишно от средната годишна стойност на общото количество на продажбите на енергия на крайните клиенти на територията на страната през 2010, 2011 и 2012г., с изключение на количеството на продажбите на енергия, използвани в транспортния сектор.

Законът за енергийната ефективност предвижда и още една съществена дейност - управление на потреблението на енергия.

Съгласно чл. 63, ал. 1 от ЗЕЕ, задължените по чл. 14, ал. 4 лица, собствениците на сгради по чл. 38, ал. 1, по отношение на които може да бъде извършено обследване за

енергийна ефективност или сертифициране, собствениците на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление са длъжни да извършват управление на енергийната ефективност.

Списъкът от дейности, посредством които се осъществява управлението на енергийната ефективност се съдържа в чл. 63, ал. 2 от ЗЕЕ и включва:

1. Организиране на изпълнението на програмите за енергийна ефективност на държавните и местните органи, както и на други мерки, които водят до изпълнението на индивидуалните цели за енергийни спестявания;
2. Поддържане на бази данни за месечното производство/потребление по видове енергии и потребители, включително дати, цени, количество и качество на доставените/продадените енергии и горива;
3. Ежегодно изготвяне на анализи на енергийното потребление;
4. Оценка на изпълнението на поставените им индивидуални цели за енергийни спестявания. изготвяне на месечни и годишни енергийни баланси, включващи закупуваната и продаваната енергия, и оценка на изпълнението на поставените им индивидуални цели за енергийни спестявания

Закон за енергетиката

Със Закона за енергетиката на кметовете на общини се възлагат следните задължения:

- да изискват от енергийните предприятия на територията на общината прогнози за развитието на потреблението на електрическа и топлинна енергия и природен газ, програми и планове за електроснабдяване, топлоснабдяване и газоснабдяване;
- да осигуряват изграждането, експлоатацията, поддържането и развитието на мрежите и съоръженията за външно осветление на територията на общината за имоти - общинска собственост;
- да предвиждат в общите и подробните устройствени планове благоустройствени работи, необходими за изпълнението на инвестиционните програми на енергийните предприятия за развитие на мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура.

Закон за устройство на територията

Едно от основните изисквания на Закона за устройство на територията (ЗУТ) е т.нар. „шесто изискване към строежите“ - изискването за енергийна ефективност (вж. чл. 169, ал. 1, т. 6 от ЗУТ), въведено в ЗУТ през 2005 г. С въвеждането на това изискване дейностите, свързани с реализация на инвестиционни намерения в областта на строежите, в това число и дейностите по изпълнение на енергоспестяващи мерки, бяха поставени на свършено нова основа.

Подзаконовни нормативни актове в областта на енергийната ефективност

Наредба № РД-02-20-3 от 9 ноември 2022 г. за техническите изисквания към енергийните характеристики на сгради

Наредба № Е-РД-04-2 от 16.12.2022 г. за обследване за енергийна ефективност, сертифициране и оценка на енергийните спестявания на сгради

Наредба № Е-РД-04-1 от 5.04.2022 г. за условията и реда за извършване на проверка за енергийна ефективност на отоплителните инсталации и инсталациите за комбинирано отопление и вентилация по чл. 50, ал. 1 и на климатичните инсталации по чл. 51, ал. 1, условията и реда за изготвянето на оценка на енергийните спестявания, както и условията и реда за създаване, поддържане и ползване на базата данни по чл. 52 от Закона за енергийната ефективност

Наредба № Е-РД-04-1 от 3.01.2018 г. за обстоятелствата, подлежащи на вписване в регистрите по Закона за енергийната ефективност, вписването и получаването на информация от тези регистри, условията и реда за придобиване на квалификация от консултантите по енергийна ефективност

Наредба № РД-16-347 от 2 април 2009 г. За условията и реда за определяне размера и изплащане на планираните средства по договори с гарантиран резултат, водещи до енергийни спестявания в сгради - държавна и/или общинска собственост

Наредба № Е-РД-04-05 от 8 септември 2016 г. за определяне на показателите за разход на енергия, енергийните характеристики на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление, както и за определяне на условията и реда за извършване на обследване за енергийна ефективност и изготвяне на оценка на енергийни спестявания и приложенията към нея.

Наредба № Е-РД-16-647 от 15.12.2015 г. за определяне на съдържанието, структурата, условията и реда за набиране и предоставяне на информация

Наредба № Е-РД-04-3 от 4.05.2016 г. за допустимите мерки за осъществяване на енергийни спестявания в крайното потребление, начините на доказване на постигнатите енергийни спестявания, изискванията към методиките за тяхното оценяване и начините за потвърждаването им

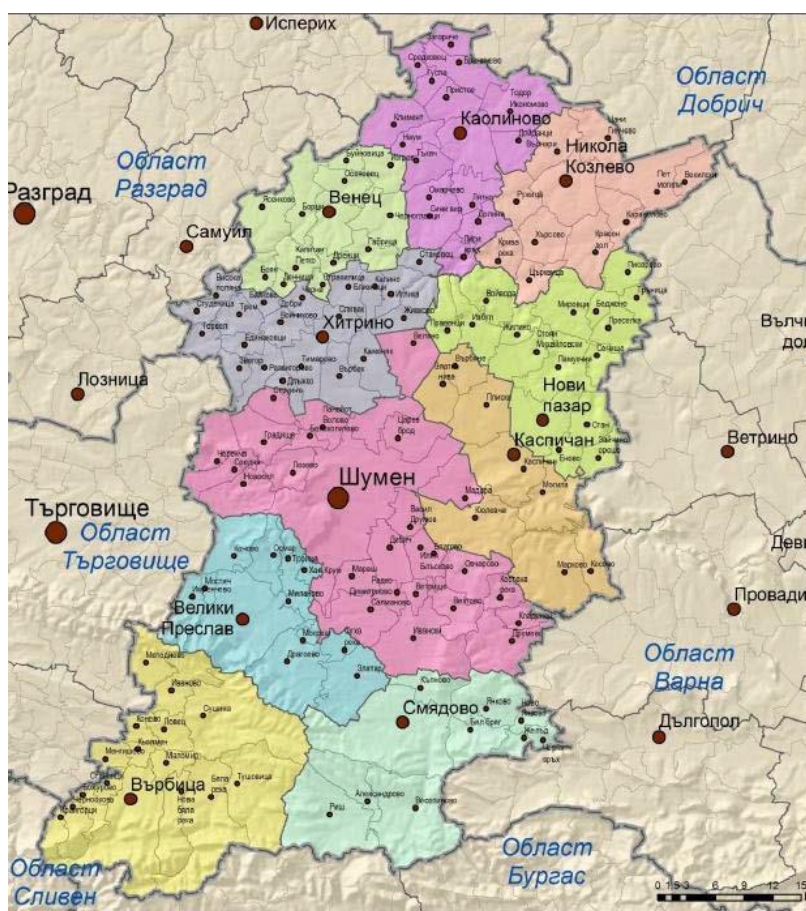
Наредба за методиките за определянето на националната цел за енергийна ефективност и за определянето на общата кумулативна цел, въвеждането на схема за задължения за енергийни спестявания и разпределянето на индивидуалните цели за енергийни спестявания между задължените лица

4. ОБЩ ПРОФИЛ НА ОБЩИНА ВЕНЕЦ

4.1. ГЕОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА

Община Венец се намира на север от областния град Шумен. На север и северозапад граничи с община Самуил (Област Разград), на североизток с община Каолиново, на юг и югоизток с община Хитрино. На територията на общината се намират тринадесет населени места – общинският център с.Венец, с.Борци, с.Боян, с.Буйновица, с.Габрица, с.Дренци, с.Денница, с.Изгрев, с.Капитан Петко, с.Осеновец, с.Страхилица, с.Черноглавци и с.Ясенково. Общата площ на територията на Община Венец е 210 070.4 дка. Площта на урбанизираните територии в Общината са 9024.3 дка, което е 4.3% от общата площ на общината. Територията на Община Венец е най-малката в област Шумен и заема 6,6% от площта на областта.

Релеф и Климат

Според физикогеографската подялба на Република България, община Венец попада в Дунавската хълмиста равнина. Преобладаващият тип релеф е равнинно-хълмист. Голямо пространство заемат плоските вододели. Надморската височина е около 200 м.

В климатично отношение района на общината попада в умерено-континенталната климатична подобласт на Европейско-континенталната климатична област и се характеризира с горещо лято и студена зима. Валежите са по-ниски от средните за страната, но са по-обилни в сравнение с останалите области в Лудогорието. Годишният ход на валежите в този район има подчертано континентален характер. Максимумът е през юни, а минимумът - през февруари. Валежите от сняг са в периода ноември–април. Най-студените месеци през годината са януари и февруари. Средната годишна температура е 10,3°C.

Води, почви и горски фонд

Общата площ на водните ресурси в община Венец е 0,91 кв. км. Като цяло речната мрежа на територията на общината е рядка и слаборазвита. Средната гъстота на речната мрежа е 0.2 до 0.4 км/ км², а средния модул на оттока е 1 до 2 л/с км².

С най-голямо стопанско значение за района са карстовите подземни води. Те имат повсеместно разпространение в Североизточна България, като образуват общ водоносен хоризонт със значителни експлоатационни ресурси.

Почвено-климатичната характеристика на общината създава възможност за отглеждането на всички култури, характерни за умерения климат и най-вече за развитието на зърнопроизводството и техническите култури. Освен тях, почвено климатичните условия в района на община Венец са подходящи за ягодоплодни и овощни насаждения.

Горите са едно от големите богатства на община Венец. Те заемат 66 180 дка, в които са включени и земи от горския фонд. В горите се срещат различни видове едър и дребен дивеч.

Рискови процеси с природен характер (свлачища, срутища, абразия и др.)

Съгласно сеизмичната карта на България, общината попада в зоната на VII степен. Коефициентът за сеизмичност е 0.10. Не се наблюдават активни физикогеоложки явления и процеси - свлачища, пропадане, срутвания.

Национални паркове и защитени територии

На територията на община Венец се намира Държавна дивечовъдна станция “Паламара” (ДДС). Обособена през 1932 г. от цар Борис като “царско летовище”. От самото си създаване се устройва като основна база за развъждане и разселване на благороден елен в цяла България. ДДС “Паламара” се намира в централната част на Лудогорието. В ловностопанско отношение ДДС “Паламара” стопанисва и ползва площ от 11 827,8 ха на териториите на общините Венец и Никола Козлево. Горите обхващат район от 6 708,8 ха изцяло на територията на община Венец. Характерно за ДДС “Паламара” са широколистните чисти и смесени гори, изпъстрени с множество дивечови ниви и обработваеми площи.

4.2. НАСЕЛЕНИЕ

Тенденциите за намаляване на населението в национален мащаб са явно изразени и засягат до голяма степен и община Венец. Населението на община Венец по последното преброяване 2021г. е 6103 души.

НАСЕЛЕНИЕ ПО ПОЛ ПО ОБЩИНИ КЪМ 7.09.2021 ГОДИНА (брой)

	Общо	Мъже	Жени
Венец	6103	3007	3096

НАСЕЛЕНИЕ ПОД, В И НАД ТРУДОСПОСОБНА ВЪЗРАСТ ПО ОБЩИНИ КЪМ 7.09.2021 ГОДИНА (брой)

	Общо	Под трудоспособна възраст	В трудоспособна възраст	Над трудоспособна възраст
Венец	6103	784	3492	1827

ОБРАЗОВАТЕЛНА СТРУКТУРА НА НАСЕЛЕНИЕТО НА 7 И ПОВЕЧЕ ГОДИНИ ПО СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ ПО ОБЩИНИ КЪМ 7.09.2021 ГОДИНА (брой)

	Общо	Висше образование	Средно образование	Основно	Начално и по-ниско образование	Дете до 7 години вкл., което още не посещава училище
Венец	5783	295	1940	2506	1041	1

НАСЕЛЕНИЕ, РАБОТНА СИЛА, ЗАЕТИ ЛИЦА, БЕЗРАБОТНИ ЛИЦА ПО ПОЛ (брой)

	Общо			Работна сила			Заети			Безработни			Лица извън работната сила		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Венец	5372	2625	2747	1950	1138	812	1568	934	634	382	204	178	3422	1487	1935

НАСЕЛЕНИЕ ПО ЕТНИЧЕСКА ПРИНАДЛЕЖНОСТ КЪМ 7.09.2021 ГОДИНА (брой)

	Общо	Българска	Турска	Ромска	Друга
Венец	6103	225	4852	308	27

От полово възрастовата структура на населението на община Венец може да се направят следните изводи: Раждаемостта е ниска, а от това следва и застаряване на населението. От своя страна, увеличаването на населението в пенсионна възраст води до трайни проблеми с бюджета и натоварва икономически активната част от населението. Застаряването на населението води и до още един проблем – липса на трудоспособна работна ръка. От всичко това следват негативни последици и изместване динамиката на пазара на труда. Въпреки това дела на хората в трудоспособна възраст (20–50г.) е сравнително голям, което е предпоставка за доброто развитие на общината.

4.3. СГРАДЕН ФОНД

По данни публикувани от НСИ от преброяване на населението към 01.02.2011г. жилищния фонд в Община Венец е със следните основни характеристики.

Общия брой на жилищните сгради е 2948. Делът на частната собственост на физически лица е 99,39% (2930 бр.), държавните или общинските жилища заемат 0,31% (9 бр.), както и частната собственост на юридически лица. 0,31% (9 бр.).

Наличният сграден фонд на територията на Общината по отношение на собственост се разглеждат като сгради:

- Общинска собственост;
- Държавна собственост;
- Частна собственост.

Състоянието на общинския сграден фонд и на сградния фонд в жилищния сектор в община Венец не се различават от тези в страната за населени места от този тип, като основните причини за високата енергоемкост са: наследена енергоинтензивна структура в строителството в зависимост от годините на построяване – външните стени на повечето стари сгради са с неизолирани стени имат до 5 пъти по-големи топлинни загуби в сравнение с нормите за ново строителство, сутерените и таванските плочи също са без топлоизолация, топлинните загуби през старата морално остаряла дограма - прозорци и врати достигат до 50% и неефективното отопление и осветление.

На територията на община Венец функционират едно средно, две основни училища, шест целодневни детски градини, девет читалища.

На територията на Общината са изградени следните сгради общинска и държавна собственост:

1. ЦДГ „Знаме на мира” с. Борци
2. ЦДГ „Снежанка” с. Изгрев
3. ЦДГ „Първи юни” с. Осеновец
4. ЦДГ „Щастливо детство” с. Черноглавци
5. ЦДГ „Радост” с. Ясенково
6. ЦДГ „Щастливо детство” с. Венец
7. ОУ „П.Р.Славейков” с. Изгрев
8. ОУ „Хр. Смирненски” с. Ясенково
9. СОУ“Н.Й.Вапцаров” с. Венец
10. Читалище „Развитие” в с.Боян
11. Читалище „Просвета“ в с.Габрица
12. Читалище „Пробуда“ в с.Изгрев
13. Читалище „Васил Левски“ в с.Борци
14. Читалище „Възпитание“ в с.Капитан Петко
15. Читалище „Георги Сава Раковски“ и младежки клуб в с.Ясенково
16. Читалище „ Изгрев“ в с.Венец
17. Младежки дом с.Венец
18. Административна сграда с.Венец

19. Комбинирана сграда с.Венец
20. Кметство с.Боян
21. Кметство с.Буйновица
22. Кметство и здравна служба в с.Габрица
23. Кметство с Денница
24. Кметство с.Дренци
25. Кметство с.Изгрев
26. Кметство с.Борци
27. Кметство, читалище и здравна служба с.Страхилица
28. Кметство, здравна служба и читалище Читалище „Съзнание“ с.Черноглавци
29. Кметство с.Капитан Петко
30. Кметство, здравна служба и читалище „Светлина 2007“ с.Осеновец
31. Кметство с.Ясенково
32. Сватбена зала с.Габрица
33. Многофункционална зала с.Изгрев
34. Многофункционална сграда с.Капитан Петко
35. Многофункционална сграда с.Осеновец
36. Многофункционална сграда с.Черноглавци
37. Многофункционална сграда с.Ясенково
38. Здравна служба с.Ясенково
39. Многофункционална сграда с.Боян

В населените места съществуват спортни сгради и терени, където подрастващите развиват своите физически способности.

Сградният фонд е в сравнително добро състояние. Всяка година се правят енергийно ефективни подобрения на поне на една общинска сграда. За периода от 2014г. До момента са ремонтирани 11 броя сгради, които се използват от най-много жители, а на други се извършват частични ремонти и поддръжка.

4.4. ПРОМИШЛЕННОСТ

Община Венец се характеризира с преобладаващ селски начин на живот и специализация в развитието на селското стопанство. Общината попада в район със специфични проблеми, дефиниран като изостанал селски район. Има ниска степен на развитие на икономическата база и на поддържащата я техническа инфраструктура. Отличава се с ниска степен на квалификация на работната сила и свързаните с това остри социални последици – високо равнище на безработицата, ниски доходи на населението и обезлюдяване на населените места.

Основни структуроопределящи сектори в местната икономика на община Венец са :

- Селско, горско и рибно стопанство с дял 40.51% за 2018 г.
- Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети с дял 31.69% за 2018 г.
- Строителство с дял 12.36% за 2018 г.
- Преработвателна промишленост с дял 9.25% за 2018 г.

През последните години се наблюдава увеличение на броя на предприятията, регистрирани в Общината. В Общината промишлеността е представена от три преработващи предприятия, едно от които е държавна собственост. На територията на общината липсват преработващи предприятия, които да оползотворяват местната селскостопанска продукция, особено на плодове и зеленчуци, което е затруднение и за производителите, които няма къде да складират и къде да преработят произведената продукция.

Селското стопанство е най-развито в Община Венец и заема най-голям дял от местната икономика. Земеделските земи са над 60 % от територията на Общината. Над 80% от земеделските земи се обработват. В Общината има 14 кооперации, както и по дребни земеделски стопанства. Отглеждат се основно зърнени (пшеница, ечемик) и технически (слънчоглед, тютюн, соя) култури. Слабо развито е зеленчукопроизводството и овощарството. Регистрираните в община Венец земеделски производители са 495 броя за 2019г.

Стратегическа цел на Общината е създаването на ефективен и конкурентоспособен аграрен сектор. Анализът на структурата на местната икономика показва, че най-добри перспективи има пред селското стопанство. Проблем в този подотрасъл си остава нерегистрираното земеделско производство от Общината, липсата на актуална информация, непознаването на европейските стандарти за различните селскостопански производства, липсата на обединения на дребни и средни стопански производители, отглеждането на култури и животни на малки площи и лични стопанства. Важно изискване за постигането на тази стратегическа цел е чувствителното подобряване на качеството на предлаганите селскостопански продукти, което е ключова предпоставка за повишаване доходите на местните земеделски производители.

Развитието на енергийната ефективност в селското стопанство до голяма степен се предопределя от селскостопанската политика, която се провежда в общината. Значение за нивото на енергийна ефективност в селското стопанство има вида на земеделска техника. Постепенно секторът се оборудва с икономични и на добро техническо ниво машини. Най-голям дял в енергийното потребление на селското стопанство имат течните горива и делът им непрекъснато нараства, нараства и дяла на електроенергия. Необходимо е да се обърне по-голямо внимание на потреблението на възобновяеми енергийни източници, един от които е биомасата. Тя е широко разпространен източник на енергия, като в допълнение към дървесната биомаса се включват и отпадъците от растениевъдството и животновъдството—земеделски отпадъци и торове.

4.5. ТРАНСПОРТНА ИНФРАСТРУКТУРА

Транспортната инфраструктура на община Венец носи типичните белези на селските райони и общини. Разположена е на територията, която се пресича от пътя Шумен – Силистра. Общата дължина на пътната мрежа в общината е 91,24 км, от които 19,46 км. са от първи клас и 14,6 км от трети клас. Общинските пътища са с дължина 57,18 км.

Според Националната стратегия за регионално развитие 2012-2022г, един от пътищата с най-голямо значение за интегрирането на Североизточен район, част от който е община Венец, в националната и европейската пътна мрежа, е път I-7 (Силистра – Шумен – Ямбол – Елхово). В НСРР 2012-2022 той е предвиден за изграждане като скоростен път.

Географско положение на община Венец (общинският център с.Венец е на приблизително 30км от областния център гр.Шумен и на 88км от третия по големина град в България - Варна) предполага обстойно разглеждане на потенциала за развитие на транспортно –комуникационната инфраструктура, предвид голямото и значение за икономическия прогрес и териториалното устройство на общината. Най – голям е делът на общинските пътища IV–ти клас.

Освен на пътната мрежа, в община Венец се обръща специално внимание на благоустрояването на уличните мрежи в населените места, където над 50% от настилката е черен път. По данни на Община Венец, 60% от уличната мрежа е с трошенокаменна настилка. Повечето улици никога не са били асфалтирани. Изградените тротоари в населените места е около 20-30 %, като състоянието им е добро.

5. ПОЛИТИКА ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

Политиката по енергийна ефективност в община Венец е насочена към постигане на определени цели и приоритети, заложи в Плана за интегрирано развитие/ПИР/ на община Венец за периода 2021 – 2027 г,

Визията на Плана за интегрирано развитие е “Устойчиво развиваща се територия с подобрена социална и техническа инфраструктура, предлагаща благоприятна среда за развитие на икономиката и подобрена среда за живеене.”

В тази връзка основна цел на ПИРО Венец е да създаде подходящи условия за ефективно и ефикасно управление и реализация на дейности в общината за целенасочена подкрепа, насочени към засилване на вътрешния потенциал и изграждане на адекватен капацитет за постигане на устойчиво интегрирано местно развитие.

ПРИОРИТЕТ 1 от Плана за интегрирано развитие е “ПОДОБРЕНА И ДОСТЪПНА ИНФРАСТРУКТУРА СЪОБРАЗЕНА С ОПАЗВАНЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА”

Специфична цел към този приоритет е: “Развитие на енергийната инфраструктура, енергийна ефективност и ВЕИ” с предложени мерки:

- Мярка 1.3.1. Мерки за подобряване състоянието на електропреносната мрежа и трансформацията на ел.енергия;
- Мярка 1.3.2. Оптимизиране структурата на енергопотреблението чрез реализация на програми и проекти за енергийна ефективност;
- Мярка 1.3.3. Изграждане на системи за производство на възобновяема енергия;
- Мярка 1.3.4. Енергоспестяващи мерки на уличното осветление;

Общинската програма има за цел чрез система от дейности и мерки на общинско ниво да насърчи енергийната ефективност, като основен фактор за повишаване ефективността на икономиката, сигурността на енергоснабдяването и опазването на околната среда. С общинската програма по енергийна ефективност се цели:

- намаляване на топлинните загуби в сградите с подобряване на енергийните им характеристики чрез саниране;
- ефективно използване на енергийните ресурси за отопление чрез въвеждане на отоплителни системи с висока ефективност;
- замяна на горива с ниска крайна ефективност с такива с по-висока;
- изграждане/монтаж на системи за оползотворяване на енергия от възобновяеми източници;
- модернизирани и повишаване енергийната ефективност на осветлението в общинските обекти без да се намалява нивото на осветеност и качеството на осветлението;
- подобряване на енергийната ефективност при уличното и парково осветление;
- опазване на околната среда

- подобрена информираност на гражданите и бизнеса по въпросите, свързани с ползите от въвеждане на мерки по ЕЕ и ВЕИ.

Общината е в състояние да упражнява контрол върху редица дейности, водещи до повишаване на енергийната ефективност, да взема стратегически решения, свързани с това и в границите на своите компетенции да налага на инвеститорите изпълнения на мерки с подобен характер. Основни инструменти за това могат да бъдат:

- одобряване на устройствени планове;
- използване на екологично съобразени технологии;
- насърчаване на частната инициатива, свързана с реализиране на енергоефективни мероприятия.

Тук действията могат да бъдат насочени в две посоки:

- Общината да оказва влияние върху крайните клиенти на енергия - промишлени предприятия, търговски обекти, домакинства, чрез провеждане на информационни кампании по енергийна ефективност и предоставяне на стимули за намаляване на потреблението на енергия;
- Изпълнение на съвместни дейности със задължените лица - търговци с енергия.

6. СЪСТОЯНИЕ НА ЕНЕРГИЙНОТО ПОТРЕБЛЕНИЕ

Енергопреносната система в община Венец е в добро състояние и задоволява 100% нуждите на местното население от електроенергия. Основните проблеми, свързани с електроснабдяването е амортизацията на някои от основните мрежи и съоръжения, които се нуждаят от подмяна и ремонти, както и аварийните ситуации при неблагоприятни климатични условия.

Всички населени места в община Венец са електрифицирани. Дължината на ел. проводите на тази територия е 98 км по данни на „Енерго-Про Мрежи“ АД. Общият брой трафопостове разположени на територията на общината е 40 – 13 500kVA. Във всички населени места има изградено улично осветление, което е доста амортизирано и се нуждае от подмяна, както на осветителните тела, така и на инсталацията.

Годишното потребление на ел.енергия на общинските сгради, в МВч, по години от 2018г. до 2022 г. включително, е следното:

Година	Потребление на ел. енергия в МВч.
2018 г.	534,10 МВч.
2019 г.	513,84 МВч.
2020 г.	558,11 МВч.

2021 г.	545,46 МВч.
2022 г.	500,58 МВч.

Основно перо в консумацията на енергия е обслужването на общинските сгради: административните сгради, сгради на образованието, културните сгради и здравни обекти, също така и уличното осветление и др. Сградите потребяват 40% от енергията в ЕС, като на тях се падат и 36% от генерираните емисии на въглероден диоксид (CO₂). Енергийна ефективност на една сграда представлява баланс между разхода на енергия и комфорта на обитателите, съобразно особеностите на строителната конструкция, достъпните технически средства и режима на използване на сградите. Повечето сгради се отопляват на твърдо гориво – дърва/биомаса или електроенергия. Отчита се застаряване на сградния фонд и амортизиране на инсталациите и оборудването в тях, наследеното строителство не е съобразено с икономията на енергия, сградите се нуждаят от основно обновяване, саниране и подмяна на инсталациите. Съгласно чл.10 от Закона за енергийната ефективност, общините са една от групата задължени лица, тъй като те са собственици на сгради с РЗП над 500 кв.м. Прилагането на енергиен мениджмънт в общинските сгради ще помогне да се направи преглед на потреблението, търсенето на гориво, разходите, поръчките, загубите и неефективните процеси. Определяне на състоянието на енергопотреблението ще даде ясна представа за „слабите места” в които има разпиляване на енергия и ще даде възможност да се концентрират мерките там където е най-необходимо. Сертифицирането за енергийна ефективност за сгради в експлоатация се извършва въз основа на извършено обследване за енергийна ефективност на сградата. Извършване на задължителните енергийни обследвания по закона за енергийната ефективност, ще допринесе за точното определяне на местата, където инвестициите ще имат най-голям ефект.

Висок дял в енергийното потребление на *битовия сектор*, имат твърдите горива (дърваи въглища). Голяма част от целия жилищен фонд в общината се състои от сгради с ниска енергоефективност, остарели, амортизирани, без изолации, с дървена дограма. Предприеманите ремонти от жителите на общината са частични и не включват прилагане на мерки за енергийна ефективност, което води до цялостен неблагоприятен енергиен баланс в домакинствата. Голям процент от домакинствата използват стари електрически уреди, а не енергоефективни – причината за това са ниската покупателна способност, особено на населението от третата възраст. Голяма част от хората не са информирани за етикерането на стоките и параметрите им по отношение на икономичност на ел.енергия. Ефективна държавна мярка в тази насока е заложена в Наредбата за изискванията за етикетиране на битови уреди по отношение на консумацията на енергия и други ресурси, но не е достатъчно популяризирана.

6.1. РЕАЛИЗИРАНИ ПРОЕКТИ ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

Общината като собственик на сградения фонд „Образование“ се стреми да осигурява добри условия за качествен образователен и възпитателен процес, чрез прилагане на мерки за подобряване на енергийната ефективност и микроклимата в сградите, което води до намаляване на разходите за отопление и повишаване качеството на работната среда. В резултат на изпълняване на своите задължения, успешно са приключили проекти по подобряване на енергийната ефективност на някои от сградите

1. През 2018 г. е изпълнен проект "Изпълнение на енергоспестяващи мерки в ЦДГ "Снежанка", с. Изгрев, общ. Венец, обл. Шумен" със средства от проект по Красива България и общинския бюджет в размер на 100 хил лв инвестиции, С реализацията на проекта са изпълнени следните строително-монтажни работи: топлоизолация на външни стени, топлоизолация на подпокривна плоча и на покрив, Енергоспестяващи мерки по осветление, Подмяна на осветителни тела, Изграждане на котелна инсталация..
2. През 2019г. е извършен ремонт на сграда “Кметство, с. Буйновица”, общ. Венец, обл. Шумен, УПИ I, кв.27, 500,0кв.м финансиран със средства на Община Венец. С реализацията на проекта са изпълнени следните енергоспестяващи мерки: топлоизолация на стени, ремонт на покрив.
3. През 2019г. е изпълнен проект по програма „Красива България” в ДГ "Знаме на мира" в с. Борци общ. Венец. УПИ III, кв. 13, РЗП 510,0кв.м., чрез който са направени следните СМР: Топлоизолация на фасадни стени; Топлоизолация на покривна плоча; Монтаж на пелетна камина с водна риза с номинална мощност 20kW. Инвестициите са в размер на 150 хил лв.
4. През 2020г. е извършен проект „Повишаване на енергийната ефективност на Обществена сграда в УПИ V-234, кв.24, с. Венец , обл. Шумен, РЗП 1668,0кв.м., финансиран по програма “Красива България-2020” и общинския бюджет. Извършените инвестиции обхващат: Реконструкция на покрив:Подмяна на дограма: Топлоизолация на външни стени; Инвестициите са в размер на 201 хил лв.
5. През 2020г. е извършен ремонт на Кметството на с.Денница, ул.Дружба 5, общ.Венец, УПИ -X-104, кв.14, РЗП 107,0кв.м. Ремонтните дейности включват: Топлоизолация на стени, покрив и под: Подмяна на дограма. Средствата са осигурени от общинския бюджет в размер на 13 хил.лв,
6. През 2021г.е ремонтирана сградата на Читалище "Изгрев 1929" с.Венец, общ.Венец УПИ IX, кв.24, РЗП 618,4кв.м. Ремонтните дейности включват: Топлоизолация на стени; Подмяна на дограма; Топлоизолация покрив; Средствата са осигурени от общинския бюджет в размер на 71 хил.лв.

7. През 2021г. ремонт и внедряване на мерки за енергийна ефективност в сградата на съществуващ покрит пазар в УПИ II, кв.23 по плана на село Венец, община Венец с РЗП 290.00 кв.м Надзиждане на външни ограждащи стени с газобетонни блокчета и саниране с топлоизолационен материал. Полагане на покривен PUR термопанел. Монтаж на външна дограма. Монтаж на термомпена система въздух-въздух .
8. През 2022г.е изпълнен проект "Осигуряване на достъпна среда и внедряване на мерки за енергийна ефективност в административната сграда на община Венец, обл. Шумен, в УПИ V-240, кв.24, с. Венец, общ. Венец, обл. Шумен“, финансиран по програма “Красива България 2022” и общинския бюджет. Извършените дейности обхващат: Теплоизолация на външни стени. Теплоизолация на покрив. Подмяна на дограма. Монтаж на котел на пелети с топлинна мощност 75kW, инсталиране на LED осветление. Инвестициите са в размер на 306 хил.лв.

6.2. ИЗВЪРШЕНИ ОБСЛЕДВАНИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

1. КМЕТСТВО С.ДЕННИЦА, област Шумен, община Венец, с.Денница ул.Дружба №5 УПИ-Х-104 кв.14, Сгради за административно обслужване, Сертификат 471ЕНТ031 от 26.5.2020 г. РЗП 107 кв.м.
Генерирани Со2 след ЕСМ, 3.87691 т./год
2. АДМИНИСТРАТИВНА СГРАДА – КМЕТСТВО, с.Изгрев община Венец РЗП 648 кв.м
Сертификат 444АМЕ015 от 6.4.2021 г..
Генерирани Со2 след ЕСМ, 24.31394000 т./год.
3. НЧ ГЕОРГИ САВА РАКОВСКИ, С.ЯСЕНКОВО община Венец
Сгради в областта на културата и изкуството-Читалище РЗП 776 кв.м
Сертификат 444АМЕ016 от 6.4.2021г..
Генерирани Со2 след ЕСМ, 16.51315000 т./год
4. МНОГОФУНКЦИОНАЛНА СГРАДА, с.Венец, община Венец РЗП 594.3 кв.м.
Сгради в областта на културата и изкуството
Сертификат 471ЕНТ045 от 19.4.2021г.
Генерирани Со2 след ЕСМ, 23.63000000 т./год

6.3. ПРЕДСТОЯЩИ ПРОЕКТИ ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

1. Проект за подмяна на съществуващо електрично улично осветление по централната улица “Вапцаров” в с.Венец със соларни LED улични осветители с дистанционно управление. Планираните средства са в размер 9190.00лв. и са осигурени от допълнителни трансфери на бюджетите на общините за 2021г.
2. Изготвен е технически инвестиционен проект за обект: „Изграждане на соларно улично осветление със светодиоден източник в Община Венец”. Проектът обхваща

- 3 населени места – с. Венец, с. Борци и с. Ясенково. Съгласно техническия проект ще бъдат монтирани общо 473 бр. автономни светлинни модули и метални стълбове. Проектът ще се извърши при осигуряване на финансиране.
3. Проект „Ремонт на покрив, въвеждане на мерки за енергийна ефективност и благоустрояване на дворното пространство на СУ „Никола Й. Вапцаров“, с. Венец“ Фаза Технически проект; За извършване на проекта са осигурени средства от Министерството на образованието и науката за 2022 г. за ремонтни дейности в институции в системата на предучилищното и училищното образование в размер на 1 831 219,04 лв. Ремонтните дейности включват: Топлоизолация на покривни конструкции Подмяна на стара дограма и остъкляване Топлоизолиране на външни стени Топлоизолиране на подови конструкции Мълниезащитна инсталация; Осветление детска и спортна площадки.
 4. „Аварийно - възстановителни работи на сградата на НЧ „Георги Сава Раковски“ с. Ясенково в УПИ VIII, кв. 30 с. Ясенково, Община Венец, Област Шумен“
Средствата са в размер на 202 224,38лв, и са осигурени на Община Венец от централния бюджет за 2022г., за непредвидени и/или неотложни разходи за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия. Ремонтните дейности включват: Подмяна на съществуващата дървена дограма с единично стъкло с PVC дограма с двоен стъклопакет с коефициент на топлопреминаване $U=1,40 \text{ W/m}^2\text{K}$; Полагане на топлоизолация по външните фасадни стени EPS 10 см: Топлоизолиране на стомано-бетонова подпокривна (таванска) плоча с XPS 12 см. с $\lambda \leq 0.03 \text{ W/m}^2\text{K}$.
 5. "Ремонт и внедряване на мерки за енергийна ефективност в многофункционална сграда в УПИ II, кв.23 по плана на село Венец, община Венец". Ремонтните дейности включват: изграждане на отоплителна инсталация с термopомпена сплит система, изолация на покрив с покривни термопанели и на стенни термопанели, подмяна на дограма с енергoефективна, изолация на външни стени с топлоизолация EPS 100 мм, подмяна на осветителните тела с LED такива. Средствата са осигурени от бюджета на Община Венец и са в размер на 412 107,40 лв.
 6. "Мерки за енергийна ефективност в сградата на ЦДГ "Първи юни" в УПИ V-249, кв. 27, с. Осеновец , общ. Венец. За финансирането на този проект Общината ще кандидатства по програма “Красива България” 2023г.
 7. „ Аварийно-възстановителни работи на сграда на Кметство с. Изгрев, общ. Венец-УПИ IX - в кв. 22“

7. ЦЕЛИ И ПОТЕНЦИАЛ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПРОЕКТИ ПО ЕЕ

7.1. ЦЕЛИ

Основната цел на разработването на програмите за енергийна ефективност е да бъдат идентифицирани възможните дейности и мерки, които да доведат до енергийни спестявания, както и проектите за тяхното изпълнение. В последните години значително внимание се отделя на прилагането на мерки за енергийна ефективност. Безспорно, намаляването на загубите от енергия е от приоритетно значение и със значителни ползи.

Неприлагането на мерки за енергийна ефективност през последните години, амортизацията на малкото приложени такива и слабият контрол, водят до нарастващи и ненужно големи разходи за потребление на горива и електрическа енергия. Предвид това, е наложително да се прилагат енергоефективни мерки не само за намаляване на разходите, но и за повишаването на жизненото равнище и комфорта на потребителите на енергия. Не на последно място енергоефективните мерки водят и до положителен екологичен ефект, свързан с намаляване на парникови газове в атмосферния въздух.

Община Венец определя следните цели в програмата за енергийна ефективност.

- намаляване на разходите за горива и енергия;
- намаляване бюджетните разходи за енергия;
- намаляване на замърсяването на околната среда - намаляване на вредните емисии в атмосферата;
- подобряване на качеството на енергийните услуги;
- изграждане/реиновация на инфраструктура, енергоспестяващо улично осветление и нови ВЕИ.
- подобрена информираност на гражданите и бизнеса по въпросите, свързани с ползите от въвеждане на мерки по ЕЕ и ВЕИ.

Подцели:

а) Основен ремонт и въвеждане на енергоспестяващи мерки на обществени сгради:

- Извършване обследване за енергийна ефективност на обществени общински сгради в експлоатация, с обща разгърната площ над 250 кв.м;
- Изолация на външни стени;
- Изолация на под;
- Изолация на покрив;
- Подмяна на дограма;
- Енергоспестяващи мерки по котелни инсталации;
- Енергоспестяващи мерки по прибори за измерване, контрол и управление;
- Енергоспестяващи мерки по сградни инсталации;

- б) Намаляване на разходите за улично осветление в населените места;
- в) Намаляване разходите за енергия в сгради и системи, финансирани от и общински бюджет, чрез:
- Реконструкция на съществуващи отоплителни инсталации и изграждане на нови такива;
 - Внедряване на енергоспестяващи технологии и мерки;
- г) Повишаване нивото на:
- Обучения по енергиен мениджмънт на специалисти от общинската администрация;
 - Информираност, култура и знания на ръководния персонал на общинските обекти,
 - Експерти и специалисти в общинската администрация за разработване и реализиране на проекти по енергийна ефективност;
 - Квалификация на експлоатиращия персонал;
- д) Създаване на информационна система за енергопотреблението на сгради и системи, общинска собственост, за изготвяне на анализи и прогнози, Енергийно обследване на сгради и системи, Сертификати и др. Съгласно действащото законодателство

7.2. ПОТЕНЦИАЛ:

При разработването на програмата за енергийна ефективност се прилага методът на приоритетните целеви групи, като се разглеждат нуждите на групи крайни потребители със сравним модел на потребление на енергията.

Изборът на целеви групи се извършва след преценка на направените разходи за енергия в натурално и стойностно изражение, потенциала за реализиране на икономии, социалната значимост, нивото на комфорт, степента на влияние на структурите на администрацията, желанието на отделните структури към общината и др.

Възможностите за реализиране на проекти за енергийна ефективност в община Венец се насочват в три сектора:

1-ви сектор "Сграден фонд" с целеви групи - детски градини, училища и административни сгради;

2-ри сектор "Услуги" с целева група „Улично осветление”

3-ти сектор "Възобновяеми източници на енергия".

В сектор "Сграден фонд" най-ефективните енергоспестяващи мерки са:

- Подмяна на съществуващата дървена и стоманена дограма с нова PVC и алуминиева дограма със стъклопакет с нискоемисиивно стъкло;
- Теплоизолация на покриви;
- Полагане на фасадна теплоизолация;
- Повишаване ефективността на отоплителната инсталация и въвеждане на система за автоматично регулиране и контрол;

- Оползотворяване на енергия от възобновяеми източници (напр. за сградите с непрекъсната употреба, като детски градини, болници, социални домове и др.) е подходящо монтирането на термосоларни инсталации за топла вода (слънчеви колектори).

В сектор "Услуги" най-ефективните енергоспестяващи мерки са:

- подобряване на енергийните характеристики на енергийните системи;
- повишаване на енергийната ефективност на уличното осветлението чрез внедряване на допълнителни мерки;
- оптимален режим за включване и изключване на уличното осветление;
- система за мониторинг на уличното осветление;
- въвеждане на енергоефективни уреди;
- подмяна на осветителните тела с енергоспестяващи в общинските сгради;
- оптимизиране броя на осветителните тела.

В сектор "Възобновяеми източници на енергия" могат да се приложат мерки за енергийна ефективност, както в общинския сектор, така и по инициатива на частни ползватели и инвеститори.

Целта е намаляване използването на горива, замърсяващи околната среда и удовлетворяване на растящите изисквания на населението по отношение на опазването на околната среда и подобряване на качеството на живот. Общината трябва да предприеме действия за повишаване информираността на живеещите за възможностите за оползотворяването на енергия от възобновяеми източници.

През последните години нараства интересът към слънчевите колектори и системи за затопляне на вода, тъй като за нашата климатична зона слънчевите системи могат да доставят от 50 до 75 % от потребностите от топла вода.

8. ПРИОРИТЕТИ, ОБХВАТ И ОЧАКВАНИ ЕФЕКТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА „ПРОГРАМАТА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ОБЩИНА ВЕНЕЦ 2023 -2027 Г”

8.1. ПРИОРИТЕТИ

Приоритет 1 Подобряване на енергийните характеристики на общински сгради;

Прилагане на мерки за подобряване на енергийната ефективност на общински сграден фонд, повишаване на енергийната ефективност в обектите, които се издържат чрез общинския бюджет и реализиране на икономия на енергия след прилагане на ЕСМ.

Мерки:

- Извършване на енергийни одити и сертифициране на сгради – общинска собственост, които попадат в обхвата на закона за енергийна ефективност;
- Извършване на повторни енергийни обследвания, след прилагане на ЕСМ и издаване на удостоверение за енергийни спестявания;
- Обновяване и реконструкция на съществуващата общинска, социална, културна, образователна и административна инфраструктура и въвеждане на пакети от енергоспестяващи мерки;
- Подобряване на системите за контрол и мониторинг на потреблението на енергия

от сградния фонд – общинска собственост;

- Подмяна на осветителните тела с енергоспестяващи в общинските сгради и оптимизиране броя на осветителните тела

Очаквани резултати:

- *Подобряване на комфорта на обитаване в обществените сгради и постигане на нормативно определените параметри на средата за отопление и осветление;*
- *Намаляване на консумацията на енергия;*
- *Оптимизиране на бюджетните разходи в резултат на постигнатите икономии на енергия от изпълнените енергоефективни мерки, спрямо нормативно определените за предходни периоди;*
- *Намаляване на емисиите от CO₂;*
- *Удължен експлоатационен срок на общинските сгради, на техните инсталации и съоръжения.*

Приоритет 2: Повишаване ефективността на уличното осветление

Прилагане на мерки за повишаване на енергийната ефективност на уличното осветление в общината

Мерки:

- Изготвяне и поддържане на база данни за електроенергийните и светлотехнически данни за уличното осветление в общината;

- Ремонт на съществуващото и изграждане на ново улично осветление с LED осветители, въвеждане на мерки за ЕЕ;

- Поетапно изграждане на автономно енергоспестяващо улично осветление;

Очаквани резултати:

- *Намаляване на консумацията на електрическа енергия;*
- *Подобряване на нивото на уличното осветление в съответствие с българския стандарт за улично осветление;*
- *Намаляване на преките разходи на общината за улично осветление при осигурено високо качество на осветлението;*
- *Осигуряване на безопасно движение на моторните превозни средства и повишаване сигурността на движение на пешеходците в тъмната част на денонощието и създаване на комфортна нощна атмосфера.*

Приоритет 3. Оползотворяване на енергията от възобновяеми енергийни източници в общината;

Повишаване на дела на енергията от ВЕИ, използвана в общинските сгради и публичната инфраструктура.

Мерки

- Монтаж на фотоволтаични панели на покриви и фасади на сгради – общинска собственост за производство на електроенергия за собствени нужди;
- Монтаж на слънчеви колектори за производство на битово горещо водоснабдяване;
- Инсталиране на системи за отопление на основата на ВЕИ (термопомпи и биомаса)
- Разработвани и прилагане на мерки за въвеждане на хибридно улично осветление.

Очаквани резултати:

- **Подобрени енергийни характеристики на сградния фонд и подобрен енергиен комфорт за работещи и посетители;**
- **Намаляване на разходите за енергия за отопление и осветление в публичния сектор;**
- **Намаляване на въглеродните емисии генерирани в публичния сектор.**

Приоритет 4. Повишаване информираността на гражданите и бизнеса за ползата от въвеждане на мерките за енергийна ефективност и използването на ВЕИ.

Мерки

- Организиране на информационни кампании за популяризиране на проекти, финансирани от ЕС за прилагане на мерки за енергийна ефективност и въвеждане на ВЕИ в промишления сектор и бита,
- Административна и техническа взаимопомощ при участие на бенефициентите в проекти, финансирани от европейски и донорски програми за повишаване на енергийната ефективност;
- Създаване на енергийна информационна база за инсталираните енергийни мощности от възобновяеми източници на територията на общината;
- Провеждане на информационни кампании сред населението за ползите и практическите особености на използването на консуматори с висок енергиен клас в бита и бизнеса и въвеждане на ЕСМ в сгради.

Очаквани резултати:

- **Подобрена информираност на гражданите и бизнеса по въпросите, свързани с ползите от въвеждане на ЕСМ.**
- **Създадена подходяща информационна среда за стимулиране на инвестиции в прилагане на мерки за енергийна ефективност и в производството на енергия от възобновяеми източници;**
- **Увеличение на инвестициите в технологии за въвеждане на мерки за енергийна ефективност и изграждане на ВЕИ системи в бизнеса и бита.**

Приоритет 5. Повишаване капацитета на местната власт в областта на ЕЕ;

Мерки:

- Въвеждане на подходяща система за обучение на експерти в местната администрация от ресорните звена, ангажирани в планирането, изпълнението и контрола на капиталовите инвестиции и политиките по териториално развитие;
- Ефективно общинско планиране за внедряване на ЕСМ в сгради и обекти, общинска собственост;
- Разработване и внедряване на правила за енергийно ефективно поведение на служителите в общинска администрация и други общински структури;

Очаквани резултати:

- *Подобряване на квалификацията на общинските служители по отношение на ЕЕ и ВЕИ;*
- *Придобиване на опит и изграждане на административен капацитет за управление на проекти в областта на ЕЕ;*
- *Привличане на инвестиции и реализиране на проекти за ЕЕ.*

Посочените цели могат да бъдат постигнати с реализацията на конкретни проекти, дейности, мерки и инвестиции от страна на обществения, частния и бизнес сектори в общината. Важен момент е да се постигне намаляване на брунтото крайно потребление на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане, да се ограничи потреблението на горива в транспорта и да се внедрят високоефективни технологии от ВЕИ.

Поставените цели ще се изпълняват с отчитане на динамиката и тенденциите в развитието на европейското и българското законодателство по енергийна ефективност, насърчаване използването на енергия от ВЕИ и пазарните условия.

В тази връзка настоящата Програма е динамичен документ и ще бъде отворена за изменение и допълнение по целесъобразност през целия програмен период до 2027 г.

8.2. ОБХВАТ НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

Изпълнението на Общинската програма за енергийна ефективност ще се осъществи за период от 5 години и за този период е разработен план за реализация на Програмата за енергийна ефективност, където ще се вземе под внимание финансовото осигуряване и тежест на програмата върху общинския бюджет, както във времето, така и по отношение на различните източници на финансиране на програмата и възможностите за неговото реално изпълнение.

8.3. ОЧАКВАНИ ЕФЕКТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ОБЩИНА ВЕНЕЦ

Прилагането на програмата ще допринесе за повишаването на жизнения стандарт на населението, опазването на околната среда и подобряването на екологичната обстановка, изграждането на нова и разширяването на съществуващата инфраструктура, които са приоритети за развитието на общината.

Чрез повишаване на енергийната ефективност ще се намалят разходите на общинския бюджет и ще се осигурят средства за решаване на други жизнено важни обществени проблеми.

Най-важните резултати, които ще се постигнат с реализирането на ПЕЕ са следните:

- ✓ Икономия на топлинна енергия;
- ✓ Икономия на електрическа енергия;
- ✓ Икономия на гориво;
- ✓ Намалени емисии парникови газове;
- ✓ Икономия на средства.

Освен горните практически резултати, изпълнението на ПЕЕ ще доведе до:

- ✓ Опазване на околната среда;
- ✓ Замяна на енергия от класически източници;
- ✓ Забавяне на процеса на изчерпване на природните енергийни ресурси;
- ✓ Подобряване на условията и стандарта на живот на хората;
- ✓ Диверсифициране на енергийните доставки и намаляване на зависимостта на обектите от цените на горива и енергии;
- ✓ Подпомагане постигането на устойчиво енергийно развитие и подобряване на показателите на околната среда

ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ОБЩИНА ВЕНЕЦ ЗА ПЕРИОДА 2023 – 2027 год.				
№ по ред	Наименование на мярката	Очакван резултат	Срок	Индикатори за резултат
	Приоритет 1 Подобряване на енергийните характеристики на общински сгради			
1.	Извършване на обследвания за ЕЕ на сгради общинска собственост;	Идентифициране на енергоспестяващи мерки	2023-2027г.	Брой сгради с извършени енергийни обследвания. Доклади от извършено енергийно обследване
2.	Изготвяне на инвестиционни проекти за въвеждане на мерки за ЕЕ в сгради общинска собственост и тяхното изпълнение;	Подобряване комфорта, осветлението и отоплението	2023-2027г	Спестени разходи – лв
3.	Изграждане на системи за контрол и мониторинг на резултатите от реализираните мерки за ЕЕ	Въвеждане на системи за наблюдение, поддържане и експлоатация на сградите	2023-2027г	Спестени разходи – лв.
	Приоритет 2: Повишаване ефективността на уличното осветление			
4.	Ремонт на съществуващото и изграждане на ново улично осветление, въвеждане на мерки за ЕЕ;	Намаляване разхода за ел. енергия	2023-2027г.	Брой осветителни тела. Спестени разходи – лв
	Приоритет 3. Оползотворяване на енергията от възобновяеми енергийни източници в общината			
5.	Инсталиране на системи използващи възобновяеми енергийни източници в сгради – общинска собственост /соларни	Подобрени енергийни характеристики		Инсталиране на системи използващи възобновяеми енергийни източници

	и фотоволтаични инсталации, термопомпи, биомаса/;			в сгради – общинска собственост /соларни и фотоволтаични инсталации, термопомпи, биомаса/;
	Приоритет 4. Повишаване информираността на гражданите и бизнеса за ползата от въвеждане на мерките за енергийна ефективност и използването на ВЕИ			
6.	Организиране на информационни кампании за популяризиране на проекти, финансирани от ЕС за прилагане на мерки за енергийна ефективност и въвеждане на ВЕИ в промишления сектор и бита	Намаляване на годишните разходи за енергия на домакинствата и бизнеса	2023-2027г.	Брой информационни събития
	Приоритет 5. Повишаване капацитета на местната власт в областта на ЕЕ			
7.	Въвеждане на подходяща система за обучение на експерти в местната администрация от ресорните звена, ангажирани в планирането, изпълнението и контрола на капиталовите инвестиции и политиките по териториално развитие	Подобряване на квалификацията на общинските служители по отношение на ЕЕ и ВЕИ	2023-2027г.	Брой обучени експерти в общинската администрация.

9. ЕТАПИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Като се отчита специфичният характер и сложността на всеки конкретен обект, както и спецификата и вида на избраните мерки, дейности и проекти е препоръчително Плана за енергийна ефективност да се изпълнява следвайки нормативно определената етапност, например:

✓ **Обследване за енергийна ефективност на сгради и системи** – детайлно обследване на енергийната ефективност на общинските сгради и на системите за улично осветление, анализ на фактическите енергийни баланси и идентифициране на проектите;

✓ **Инвестиционно намерение** - това включва извършването на определени проучвания, с които се цели да се установи дали е целъсъобразно осъществяването на инвестиционното намерение, начините и мащаба на изпълнението му и др.

✓ **Предварително проучване** – необходимо е да се направи предварително /т. нар. предпроектно/ проучване за състоянието на обектите, в които е предвидено да бъдат реализирани мерки и дейности за намаляване на енергийното потребление – състояние на съоръженията, конструкциите, енергийните системи, изследване на енергийните разходи за последните години и др.

✓ **Инвестиционен проект** – разработване на инвестиционен проект е необходимо в някои случаи, поради спецификата и обема на предвидените дейности.

✓ **Подготовка и изпълнение на строителството** – това включва подготовка на всички необходими документи и извършване на съответните строително-монтажни дейности за постигане на поставената цел.

✓ **Мониторинг** – за установяване на намалението на енергийното потребление след реализацията на съответните дейности и мерки, следва да се извършват ежемесечно отчитане и записване на параметрите от измервателните уреди, инструктаж на техническия персонал по поддръжката на инсталациите и др.

10. ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

В момента Общината не разполага с достатъчно собствени бюджетни финансови средства за инвестиции в проекти по ЕЕ. В интерес на Общината е да реализира подобни проекти, тъй като изразходва значителни средства от бюджета си за енергийни ресурси. Реализирането на подобни проекти не само облекчават Общинския бюджет, но и водят до модернизация на обектите при гарантиран енергиен комфорт. Те са атрактивни и изгодни, тъй като генерират енергоспестяващи ефекти, а не разходи. При реализирането на проекти за подобряване на енергийната ефективност няма дълги периоди на строителство и средствата започват да се възстановяват веднага след влагането им. Инвестирането в енергийната ефективност не е самоцел, а е средство за намаляване на разходите, сигурността на енергоснабдяването и опазването на околната среда.

За реализиране на проектите, които са включени в Общинската програма по Енергийна ефективност, може да бъдат използвани следните източници на финансиране:

- Републикански (държавен) бюджет - средствата за изпълнение на целевите годишни програми за осъществяване на мерки по ЕЕ се предвиждат ежегодно в републиканския бюджет, в съответствие с възможностите му (чл. 11, ал. 1 и ал. 2 от ЗЕЕ);
- Общински бюджет - собствени средства за изпълнение на целеви програми за осъществяване на мерки по ЕЕ - при ЕСКО договори от собствен капитал на изпълнителя или чрез предоставяне на участие в ПЧП на други инвеститори (търговски дружества, банки);
- Заеман капитал - предоставян от финансови институции (банки, фондове, търговски дружества, включително и предприятия, предлагащи услуги в областта на енергийната ефективност), емисии на Общински облигационни заеми (ценни книжа), финансов лизинг и др.
- безвъзмездни средства (грант, субсидия) от различни фондове и международни програми;

- ***Програми на ЕС за програмен период 2021-2027г.***

- ✓ *Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони*
Програмата е съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Приоритетите в областта на развитието на селските райони са разделени на целеви области. Най-малко 30% от финансирането за всеки ОСП трябва да бъде насочено към мерки от значение за околната среда и изменението на климата. Голяма част от него се отпуска чрез безвъзмездни средства и годишни плащания на земеделски стопани, които преминават към по-екологосъобразни практики.

- ✓ *Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“*

- Програмата е съфинансирана от Европейския съюз чрез ЕФРР. Осъществяването на проекти по ЕЕ по тази програма попада в Цел на политиката 2 „По-зелена Европа“ със специфично цели:

- Специфична цел: насърчаване на мерките за енергийна ефективност и намаляване на емисиите парникови газове;
 - Специфична цел: развиване на ВЕИ/ развиване на устойчиви ВЕИ;
 - Специфична цел: насърчаване на прехода към кръгова икономика/ ресурсна ефективност

- ✓ *Национален план за възстановяване и устойчивост*

- Иновативна България: Програма за икономическа трансформация с фокус върху МСП за технологична модернизация: Грантове за ВЕИ за собствено потребление: Грантове за кръгова икономика.
 - Зелена България: Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на сградния фонд: Изграждане на ВЕИ с батерии и инфраструктура за съхраняване на енергия: ВЕИ за жилищни сгради: Проучвателни дейности и пилотен проект за геотермални мощности: Пакет реформи за спомагане на възобновяемата енергия: Улеснени двустранни договори за ВЕИ енергия: Предпоставки за енергийни кооперативи: Облекчаване на

административната тежест за изграждане на ВЕИ и батерии за собствена нужда: Нетни и интелигентни измервателни системи: Безплатен достъп до информация за измерванията на производство/потребление на електроенергия.

За правилното прилагане на финансовите механизми и за да може Общината най-ефективно да се възползва от тях е необходимо: задълбочено проучване на условията за финансиране, правилно ориентиране на целите на конкретен проект към целите на определена програма или фонд, точна оценка на възможностите за съфинансиране и партньорство, достижими, изпълними и измерими екологични и икономически ползи от проекта, ресурсно обезпечаване и ефективен контрол над дейностите и разходване на средствата.

11. НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА ЗА ЕЕ И ПЛАНА ЗА ЕЕ

Наблюдението на изпълнението на Общинската програма за енергийна ефективност се извършва от Областния съвет по енергийна ефективност и от Агенцията за устойчиво енергийно развитие - специализирана структура сформирани по силата на Закона за енергийната ефективност за осъществяване на взаимодействие с органите на държавната власти и местно самоуправление при изпълнение на мерките за енергийна ефективност. Тя ежегодно събира и обобщава информация за изпълнението на плановете за енергийна ефективност.

Наблюдението и контролът на плана и на общинската програма по ЕЕ продължава през целия период на действие. Събраната информация, сравнението и направените изводи се оформят в доклад. Въз основа на тези доклади се изготвя отчета за изпълнение на програмата всяка година. Той се представя на заседание на Общински съвет от кмета на общината до края на първото тримесечие на следващата година /при приемане на бюджета за всяка следваща година.

12. ОЦЕНКА НА РЕЗУЛТАТИТЕ

При осъществяване на текущ контрол по изпълнението на целите и мерките на Общинската програма за енергийна ефективност съществено значение има процеса на оценяване. Оценка е структуроопределящ елемент на изпълнение на програмния документ и ориентир за правилността на провежданата политика по енергийна ефективност. За Общинската програма по енергийна ефективност, в зависимост от времевия хоризонт (2023-2027 г.), се формират междинна оценка и последваща оценка.

Междинната оценка следва да се извършва след втората година на периода на действие на общинския план за енергийна ефективност. В рамките на тази оценка следва да се оценят обобщените резултати от изпълнението му, като се прави и преглед на степента на достигане на формулираните цели и мерки и се отчетат възникналите

положителни или отрицателни отклонения. Оценката следва да се извърши с конкретен анализ, въз основа на който да се предвиди съответната реакция. Това реално може да послужи и като начало на евентуално усъвършенстване и актуализация на плана.

За целта е необходимо редовно да се докладва информацията относно:

- Създаване и поддържане на информационна база за състоянието на ЕЕ в общината, оптимизиране на обема и повишаване на достоверността на набираната статистическа информация;
- Резултати от изпълнението и ефектите от програмите по ЕЕ в общината.

С цел наблюдението и контрола на изпълнението на Програмата за енергийна ефективност са определени следните индикатори:

- бр. обследвани сгради;
- бр. обновени сгради – общинска собственост;
- бр. подменени осветителни тела с енергоспестяващи;
- извършени реконструкции на улично осветление;
- спестени горива – тон;
- подменени отоплителни инсталации;
- спестена ел. енергия – kWh;
- използвани възобновяеми енергийни източници;
- спестени емисии;

Последващата оценка, която следва да се извърши една година след приключване на срока на действие на програмата, трябва да съдържа:

- Оценка на ефективността и ефикасността на използваните мерки, инструменти и ресурси за изпълнението на програмата;
- Анализ на факторите при изпълнение на Общинската програма по енергийна ефективност;
- Изводи, относно същността и начина на прилагане на общинската програма за енергийна ефективност, както и на резултатите от осъществените мерки.

Оценката може да се осъществява от експертите на общинската администрация, но е възможно тя да се извършва от независим експерт.

Наблюдението и оценката трябва да проследяват не само използването на финансовия и ресурсен потенциал, но активно да отчитат настъпващите промени, в резултат на интервенциите.

Оптималното осъществяване на дейностите по наблюдение и оценка на изпълнените или нереализирани цели от настоящата програма, ще позволи до голяма степен да се води успешна областна политика по енергийна ефективност.

13. ОТЧЕТ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

В съответствие с чл. 11, ал.3 от Закона за енергийна ефективност органите на държавната власт ежегодно изпращат отчет до изпълнителният директор на Агенцията за устойчиво енергийно развитие.

В съответствие с чл.12, ал.3 от ЗЕЕ изпълнителният директор на АУЕР утвърждава образец на отчет на изпълнението на дейностите и мерките от Програмата за енергийна ефективност. Този образец е разработен в таблична форма, посредством която се систематизират данните и резултатите (очаквани и постигнати) от изпълнението на дейностите и мерките от ПЕЕ. Към образца са разработени и указания за неговото попълване.

14. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Изготвянето на общинските програми по енергийна ефективност е задължителна част от държавната политика в тази област и налага участието на съответните регионални и местни структури. Разработването на програми и изпълнението на предвидените в тях проекти е част от регионалната политика за устойчиво развитие. С общинските програми за енергийна ефективност се цели да се повиши ефективността на използване на енергийните ресурси: да се намалят енергопотреблението и вредните емисии в атмосферата; да се осигури здравословната среда чрез подобряване на микроклимата; да се създадат предпоставки за финансиране на мероприятията за енергийна ефективност; енергийната ефективност да стане една от приоритетните общински дейности.

Програмата за енергийна ефективност на община Венец 2023 - 2027 г. е стратегически документ с отворен характер. Той може да бъде усъвършенстван, допълван, променян и изменян на база промени в нормативните документи на национално ниво, както и установените резултати, нуждите и финансовата възможност на Общината.